

[Thomsen.]

Fald i de 10 Maaneder af Aaret, til en ugentlig Undervisning paa 30—36 Timer, har man virkelig naaet et Resultat af Undervisningen. Men en saadan Undervisning har vi kun i nogle faa Købstæder og vel saa godt som ingen Steder paa Landet.

Et meget stort Tal af de unge Mennesker faar derfor ikke en saadan Efterskoleundervisning, og det er dem, man skulde komme til Hjælp gennem det foreliggende Lovforslag. De unge Mennesker, som gaar ud af Folkeskolen, har ofte selv Følelsen af, at de har lært alt for lidt, og vi, der har haft med dem at gøre, og de Hjem, de kommer fra, maa som Regel indrømme, at de trænger i høj Grad til øget Skoleuddannelse. De Elever, som har Trang og Vilje til at lære noget mere, burde derfor ingen Sinde af økonomiske Grunde, eller fordi praktiske Vanskeligheder er i Vejen, blive afvist eller gaa forgæves, naar de søger en videregaaende Skoleuddannelse.

Mit Parti anser det foreliggende Lovforslag for et Skridt i den rigtige Retning. Vi tror ikke, det vil lykkes med eet Slag at faa gennemført Efterskoleundervisningen i kommunale Skoler eller i en 8de Klasse. Der vil i alt Fald sikkert gaa en rum Tid, inden det lykkes. Men inden det lykkes, vil det være af Betydning, at de private Efterskoler sættes i Stand til bedre at røgte deres Opgave. Det er, saa vidt jeg kan se af det foreliggende Materiale, derunder bl. a. den Betænkning, som følger med Lovforslaget, ikke noget stort Tal af Elever, der gæster de private Efterskoler. Der er for indeværende Finansaar bevilget 68 235 Kr., som uddeles med 6 Kr. pr. Elev pr. Maaned; og regner man med et gennemsnitligt Kursusophold paa 4 Maaneder, kommer man kun til et samlet Elevantal paa ca. 2 800, hvilket kun er et ringe Tal i Forhold til det store Tal af unge Mennesker, der hvert Aar forlader Folkeskolen. Dersom det derfor kunde lykkes igennem et øget Tilskud til disse Elever at animere dem til i større Tal at besøge de private Efterskoler, vilde der derigennem ikke alene være naaet, at de unge fik en udmærket Anledning til at faa en øget Uddannelse og sikkert ogsaa en varig Paavirkning i god Retning, som siden kunde være dem til Støtte ved deres Start i Livet, men der vilde ogsaa være naaet det, at der tilførtes Skolerne et øget Antal betalende Elever til Støtte for Skolernes Økonomi. Det vil endvidere bevirke, at Skolernes Tilskud fra Staten maa forøges, saa at man kan vente, at det foreliggende Lovforslag op-

højet til Lov vil medføre en ikke uvæsentlig Forbedring af Skolernes Økonomi.

Det vil sikkert være alle Skolevenner og særlig alle Venner af Efterskoleundervisningen en Glæde, dersom det sker. For os, som kender disse Efterskoler, er der ingen Tvivl om, at deres Økonomi ikke er den allerbedste. Det fremgaar ogsaa af de Oplysninger, som rummes i den Beretning, der ledsagede Lovforslaget ved dets Fremsettelse i Folketinget. Deres Økonomi hviler ikke paa de allersikreste Fødder, hvortil kommer, at det Arbejde, der øves paa disse Skoler, honoreres med en alt for ringe Betaling. Jeg vil tro og haabe, at et af de Fremskridt, som maaske kunde naas ved Gennemførelsen af dette Lovforslag, var, at Efterskolerne blev i Stand til at betale det Arbejde, det udmærkede Arbejde, der gøres, bedre. Der er endvidere en Ting, som disse Skoler sikkert trænger til. Det er Forøgelse og Fornyelse af deres Skolemateriel. Men dersom det i det hele taget kunde lykkes at støtte baade Eleverne og Skolerne, saa at Samarbejdet kunde blive af mere omfattende Art, tror jeg, det vilde være til Gavn for den opvoksende Ungdom. Derfor anbefaler jeg dette Lovforslag til hurtig og velvillig Fremme.

Jeg skal endnu omtale den korte Bemærkning i Lovforslaget om Formen for Uddelingen af Understøttelserne. Det glæder mig og min Gruppe, at man vil forlade den nuværende Uddelingsmaade gennem Amtsskoleraadene, hvilket jeg ogsaa siger som Skoleraadsmedlem. Det har virket lidet tilfredsstillende paa dette Omraade, ligesom med Hensyn til Understøttelserne til Husholdnings-, Landbrugs- og Højskoler, at Skoleraadene fra Ministeriet modtager en bestemt Sum, der vel til Dels hviler paa Beregninger, baseret paa forrige Aars Behov, og at vi saa skal fordele denne Sum i Understøttelser til Eleverne, enten de nu gaar paa Efterskole, Højskole, Landbrugsskole eller Husholdningsskole. Det gælder med Hensyn til alle disse Skoler, at det tildelte Beløb er ganske uafhængigt af, hvor mange Ansøgninger der er indkommet, og hvor stor Trangen er. Derfor faar vi de store Afvigelser fra det ene Amt til det andet med Hensyn til de enkelte Understøttelsers Størrelse. Der kan være en Elev fra en Skole i et Amt, som faar 60 Kr. i Understøttelse, medens en fra et andet Amt faar 120 Kr., og der kan være endnu større Forskel. Derfor hilser vi med Glæde, at man agter at gaa tilbage til den gamle Uddelingsmaade, hvorefter Understøttelser-